

Verksamhetsberättelse Folkhälsorådet 2023

Folkhälsorådet

Folkhälsorådet har träffats fyra (4) gånger under 2023.

Vid varje träff har mötesanteckningar förts och finns tillgängliga på kommunens folkhälsoteam.

Budget

Folkhälsorådet har en årlig budget på 33.000kr.

Folkhälsosamordnare har under 2023 sökt och fått beviljade medel 80.000kr från Uppdrag psykisk hälsa FoU socialtjänst Region Västerbotten - Storuman Forever (Syftet är att fördjupa samverkan med civilsamhällets aktörer i syfte att minska stigmatiseringen av psykisk ohälsa).

Under 2023 så har Agnico Eagle sänkt 20.000kr i syfte att stärka det förebyggande arbete kopplat till suicidprevention bland barn/unga och äldre i Storumans

Budget 2024:

Folkhälsorådet	33 000kr
Agnico Eagle	8500kr
MHFA Storuman	18 744kr
Storuman Forever	31 083kr
Totalt	133 000kr

Beräknat utfall för 2024

Årligt Licenskostnad YAM – Youth aware of mental Health	3000kr
Årliga ansökningar till rådet	7000kr (Alternativ Jul och Fukt Storuman Pride)
Årligt återkommande Aktiviteter	4000kr (Blåsgrönt kampanj, Anti-langningskampanj, Fukt)
Årliga Motionskampanjer (Gå-stavar, pannlampor, presentkort)	12000kr (Gå-stavar, pannlampor, presentkort)
Föreläsning Psykeveckan v.45	50.000kr (resa, boende, lokalhyra, workshop)
Ansökningar Föreningar/Verksamheter	10.000kr
Totalt	86.000kr

Beviljade Ansökningar 2023:

- Ansökan 6753 Föreläsning om psykisk ohälsa och utmattningssyndrom samt vägen tillbaka för en man som heter Tolle. Summa: 5000kr Ca 20 tal personer deltog
- Ansökan 7103 Fukt i samband med Storuman Pride 2 juli 2023 Summa 2000kr. Ett hundratal personer deltog.
- Ansökan 7119 Föreläsning Dan Eriksson 21 juni 4000kr. Föreläsningkväll på onsdagen den 21 juni inom området psykisk hälsa och självmord utifrån ett samiskt och HBTQ perspektiv. Ett 20 tal personer deltog.
- Ansökan 8069 Alternativ Jul 24 dec 5000kr. Anordnas av Storuman kristna råd i samverkan med det lokala förenings-/näringslivet och civilsamhället. Syftet är att minska ofrivillig ensamhet samt stödja utsatta grupper i samhället genom att bjuda in till en träff. Under dag bjuds det på sång, musik, mat och pyssel. Medlen från folkhälsorådet har gått till familjer och personer i syfte att kunna köpa sig något under jul som t ex mat. Ett 60 tal personer deltog.
- Ansökan föreläsning: Föreläsning Linnea Claeson 7 november Summa 4000kr föreläsningkväll i syfte att prata om Civilkurage, Jämlikhet, Respekt och våga vara en medmänniska. 150 personer deltog. RF-SISU samverkar genom att bistå med 20.000kr
- Ansökan Blåsgrönt kampanj Summan Summa 3000kr. Storuman fritid kommer under lördagskvällen att arrangera aktiviteter på Aktivitetshuset för barn/ungdomar i samband med Storumandagarna. Ca 25 ungdomar deltog.
- Ansökan Senormässa oktober 2023 Summa 10000kr. Seniorutvecklaren arrangerade tillsammans med Storumans kommun, lokala föreningar och brukarrörelse en senormässa med föreläsare och en mässa där information gavs från kommunala verksamheter, Polisen och det lokala föreningslivet. Totalt uppskattades det att ca 150 deltagare var på seniordagen.
- Fika kommunträff 16e juni Ca 30tal personer deltog från olika förvaltningar, region och Länsstyrelsen
- Webinarium Hälsöfrämjande arbete för ökad trygghet i kommunen 25 aug

Avslagna Ansökningar 2023:

- Ansökan 7473 Berguven 75år Middag och Motionsdans. Sökt belopp 5000kr.
Avslag med motivering:
I ansökan framgår det inte vad som är hälsofrämjande och förebyggande.
Det är svårt att se bestående hälsoeffekter av enstaka tillfällen med motionsdans.
Att rådet anser det är olämpligt att alkohol serveras på platser där det finns barn/ungdomar.
Vi utgår vid bedömning utifrån de nationella folkhälsomålen.
- Ansökan 7658 Föreläsning Sonia Elvstål – Om att leva med funktionsnedsättning efter olycka. Sökt belopp 10.000 kr
Avslag med motivering:
Föreläsningen är behjärtansvärd men ligger inte i linje med folkhälsorådets mål, riktlinjer och strategier.
Ansökan anger inte på vilket sätt denna aktivitet är hälsofrämjande/förebyggande.
Vi utgår vid bedömning utifrån de nationella folkhälsomålen

Aktiviteter under året

Storumans kommuns folkhälsostrategi

Folkhälsorådet har under 2023 bjudit in Omsorgsförvaltningen och Miljö och samhällbyggnadsförvaltningen i syfte att synliggöra folkhälsoarbetet samt lyfta frågor/utmaningar kopplat till kommunens folkhälsoarbete. Vidare är syftet att stärka arbetet kring hur vi tillsammans ska jobba för en god, jämlik och jämställd hälsa. Under 2024 kommer resterande förvaltningar att bjudas in.

Folkhälsosamordnaren och Folkhälsorådets ordförande har i uppdrag att ta fram förslag på kommunens kommande strategi.

Kommunträff juni 2023

I Juni 2023 så var Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten på kommunbesök i Storuman. Syftet med mötet var att följa upp folkhälsoarbetet och avsiktsförklaringen för en god, jämlik och jämställd hälsa som Storumans kommun har ställt sig bakom.

Region Västerbotten presenterade kommundata från den nationella folkhälsoenkäten – Hälsa på lika villkor. Enkäten riktar sig till alla medborgare 16år och uppåt. Ca 390 personer i Storumans kommun har svarat på enkäten. Totalt utskick var ca 1000 enkäter i Storumans kommun, vilket ger en svarsfrekvens på 39% - vilket anses vara ett godtagbart underlag.

Med på mötet och workshopen deltog KSO, Vice KSO, Ordförande MSBN, Ordförande ON, Ordförande FKUN, Ordförande Folkhälsorådet, Ordförande för Bredning för Folkhälsa Region Västerbotten samt Koncernchef, Rektor Lärcentrum, Förvaltningschef FKUN, Förvaltningschef Socialtjänsten, Stabschef. Seniorutvecklare, Folkhälsosamordnare, Näringslivsutvecklare och Arbetsmarknassekreterare.

Workshop Give me some dialog

Storumans kommun deltar tillsammans med kommuner från Norge och Serbien. Folkhälsorådet anordnade den 25 september en workshop tillsammans med Sturuman fritid, projektet Give me some dialog och elevrådet Vallnässkolan. Syftet var att öka ungdomsinflytandet i kommunen, där projektets syfte handlar om att utveckla en digital plattform för att förbättra och synliggöra de utbud och tjänster som kommunen och regionen ger till sina unga medborgare. Resultatet presenterades den 26 september på kommunfullmäktige. Totalt deltog ett 20tal tjänstepersoner, förvaltningschefer, politiker tillsammans med ungdomar.

Motionskampanjer

Folkhälsorådet anordnar årligen två motionskampanjer, en under våren och en under hösten till kommunens medborgare. Syftet med motionskampanjen är att stärka den fysiska aktiviteten bland medborgare bofasta i Storumans kommun. Folkhälsorådet köper in presentkort på de lokala handlarna samt gå-stavar och pannlampor i syfte att sporra medborgare att delta. Vinsterna fördelas under de båda kampanjerna.

- Under våren, Maj – Juni deltog 118st, 22 män och 96 kvinnor. Totalt rapporterades det in 14 705 km och 18 026 aktiva minuter.
- Under hösten, okt – Nov anordnas en motionskampanj tillsammans med Region Västerbotten med inriktning mot seniorer fyllda 65+, bofasta i kommunen. Utmaningen bestod i att under 4veckor, göra en fysisk aktivitet minst 30 minuter, tre gånger per vecka. Totalt lämnade 52 deltagare, 26 kvinnor och 11 män in aktivitetsrapport. Under kampanjen erbjöd Region Västerbotten kostnadsfria hälsosamtal med intervjufrågor. Totalt intervjuades 42 deltagare. De allra flesta seniorerna uppskattade sin hälsa som mycket god eller god trots kroniska sjukdomar och/eller genomgångna operationer.

Brottsförebyggande

Storumans kommun och Lokalpolisområde Södra Lappland undertecknade i början på året ett nytt samverkansavtal och medborgarlöfte för de kommande två åren. Från och med 1 juli 2023 så regleras kommunens ansvar i det brottsförebyggande arbetet, varav en arbetsgrupp har tillsatts. Gruppen ska jobba med frågor kopplat mot brottsförebyggande, trygghet samt ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel). En ny struktur har arbetats fram för Storumans brottsförebyggande arbete i syfte att följa lagkravet.

Arbetsgruppen har träffats en gång under 2023 och består av representanter från Storumans kommun (Socialtjänst, Skola, Sturuman fritid, Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen, Fastighetsbolaget Umluspen), Kommunpolis/Gruppchef från Södra Lappland samt RF-SISU Västerbotten och Sturuman kristna Råd. Folkhälsosamordnaren är sammankallande för gruppen.

- Varje år genomför kommunen en trygghetsenkät som skickas ut digitalt till kommunens medborgare. Detta är ett komplement till den nationella

trygghetsundersökning (NTU) som genomförs via Brottsförebyggande rådet (Brå)

- Varje år genomför kommunen en ungdomsenkät i åk 7 – åk 9 samt gymnasiet åk 1-åk 3 i syfte att undersöka elevers levnadsvanor (ANDTS), livsvillkor, psykisk hälsa/självskadebeteende, trygghet och våldsutsatthet

Våldsprevention

Storumans kommun blev under 2023 antagen till Våldsprevention i Glesbygd, ett initiativ av Länsstyrelsens Västerbotten. Syftet är att jobba våldspreventivt med genusförändrande ansats i små kommuner. Mellan 2023–2025 erbjuder Länsstyrelsen Västerbotten process stöd och utbildningar kring våldspreventiva insatser.

Storumans kommun kommer bilda ett kommunteam tillsammans med Region Västerbotten. Polisen i Södra Lappland deltar också i initiativet men deltar in aktivt i kommunteamet. I Kommunteamet finns Storumans kommun (KSO, Koncernchef, Folkhälsosamordnare, Socialchef/IFO-chef, Kurator/lärare) Region Västerbotten (Avdelningschef, Kurator, Folkhälsoenheten).

Suicidprevention

Under året har B4-gruppen träffats fyra gånger. Syftet med gruppen är att främja psykisk hälsa och minska antalet suicid inom Storumans kommun genom föreläsningar, utbildningar och projekt.

Gruppen består av tjänsteperson från Storumans kommun (Socialtjänst, Storuman fritid, Skola), Region Västerbotten (Folkhälsoenheten, Storuman/Tärnaby Sjukstuga, Psykiatri Södra Lappland, Folkhögskolan Storuman) samt Polisen Södra Lappland. Folkhälsosamordnaren är sammankallande.

Under året har två utbildningar inom MHFA – Första hjälpen till psykisk hälsa erbjudits. Alla utbildningar erbjuds kostnadsfritt till kommunpersonal och regionspersonal inom Storumans kommun.

- Maj – 7 deltagare (2 Storuman Folkhögskola, 2 Sjukstugan Storuman/Tärnaby, 3 Storumans kommun, Socialtjänst/Omsorg)
- Nov – 3 deltagare (inställt pga för få deltagare)

Under året har ingen YAM – Youth aware of mental Health utbildning hållits för elever i åk 8 i Storuman/Tärnaby på grund av det inte blivit inplanerat. Omtag sker kring detta under 2024.

Folkhälsosamordnaren sökt och erhållit från FoU socialtjänst Region Västerbotten under 2023. Syftet med projektet är att stärka samverkan med civilsamhället. Totalt erhöles 80.000kr.

Medlen gick till föreläsning Dan Ericsson i samband med Storuman Pride och föreläsningar under psykeveckan v.45 Linnea Claseson och Adelina Lundberg Hjärnkoll. Totalt deltog ca ett 200tal under de fysiska föreläsningarna under psykeveckan och ett 20 tal på föreläsningen med Dan Ericsson.

**Storumans
kommun**

LUSPIE

- Storumans kommun samarbetade med RF-SISU Västerbotten och Storumans IK i samband med föreläsning med Linnea Claeson, där det anordnades en workshop för Storumans IK. RF-SISU Västerbotten bidrog med 20.000kr till föreläsningkostnader för Linnea Claeson.
- Storumans kommun samarbetade med Storumans IK, Storumans Fritid och Storumans Bibliotek i samband med föreläsning med Dan Ericsson som en del i Storumans Pride.

Daniel Burman
Folkhälsosamordnare
Storumans/Malå kommun

Per-Daniel Liljegren
Ordförande Folkhälsorådet
Storumans kommun